

Anna Kubaty-Kasprzyk

Jobshadowing w holenderskim The DrentsMuseum

The Drents Museum zostało założone w 1854 roku. Prosta ekspozycja wypełniona obiektami z czasem przekształcała się w placówkę muzealną w pełnym tego słowa znaczeniu.

Poznanie zasad funkcjonowania i pracy tej organizacji była niezwykle ciekawym doświadczeniem dla stażysty głównie ze względu na inny sposób finansowania. Muzeum podlega czy też jest nadzorowane przez provinciedrenthe - odpowiednik polskiej administracji samorządowej, która przyznaje dotacje dla instytucji kultury w regionie. Dotacje na szczeblu krajowym, ministerialne są w Holandii przyznawane tylko największym instytucjom takim jak np. Rijksmuseum w Amsterdamie.

W związku z tym muzea takie jak The Drents Museum pozyskują fundusze ze źródeł sponsorskich oraz własnej działalności prowadząc sprzedaż gadżetów, pamiątek, wydawnictw a także poprzez organizację różnego rodzaju eventów oraz imprez okolicznościowych, pozyskując w ten sposób około 33% swojego budżetu. The Drents Museum nie korzysta z funduszy unijnych.

Struktura organizacyjna

W trakcie jobshadowingu stażysta uczestniczył w działaniach realizowanych przez dział rozwoju (development), który jest odpowiedzialny za pozyskiwanie funduszy oraz współpracę (pozyskiwanie i utrzymywanie relacji) ze sponsorami. Ten dział muzeum ściśle współpracuje z kierownictwem instytucji (generaldirector). W codziennej pracy dział rozwoju jest bardzo mocno wspierany przez kuratorów, którzy czynnie uczestniczą w obsłudze sponsorów oraz reprezentowaniu placówki podczas wydarzeń kulturalnych i marketingowych a także działem wydarzeń (events) oraz działem edukacji (education).

Pośród zaobserwowanych różnic w funkcjonowaniu instytucji należy wspomnieć, iż dział edukacji prowadzi elastyczną współpracę z edukatorami oraz przewodnikami zatrudniając te osoby w zależności od potrzeb/popytu - doraźnie w ramach innych form niż umowa o pracę. Przy organizacji

wydarzeń m.in. otwarcia wystaw i innych, muzeum w bardzo dużym stopniu współpracuje z wolontariuszami.

Fundusze sponsorskie

Fundacja Przyjaciół Muzeum (**Friends of the DrentsMuseum Foundation**) została założona w 1955 roku i jest dużym i aktywnym społeczeństwem. Wielu członków bierze udział w spotkaniach oraz specjalnych wycieczkach do muzeum. Wydarzenia, w których biorą udział członkowie fundacji – „Przyjaciele Muzeum” umożliwiają im poznawanie się nawzajem oraz uzyskiwanie informacji. Fundacja pomaga muzeum w nabywaniu dzieł sztuki i przedmiotów oraz wspiera muzeum w jego działaniach.

Praca działu rozwoju polega m.in. na utrzymywaniu relacji ze sponsorami. W trakcie pobytu stażysta uczestniczył w spotkaniach organizowanych dla sponsorów m.in. śniadaniu biznesowym organizowanym kwartalnie a także specjalnie przygotowanym wyjeździe na targi sztuki (Art Fair in Breda) dla „Przyjaciół Muzeum”. W ramach poczynionych obserwacji stażysta stwierdził, że współpraca ze sponsorami a przede wszystkim utrzymywanie bliskich relacji jest dla muzeum niezwykle ważne. W działaniach tych oprócz pracowników aktywnie uczestniczy dyrekcja muzeum. Stażysta miał możliwość przeprowadzenia rozmów z członkami fundacji i sponsorami, z których jasno wynikało, że osoby te są bardzo dumne i zadowolone z możliwości wspierania działalności muzeum i uczestniczenia w kulturze. Wszystkie działania prowadzone na rzecz sponsorów i darczyńców muzeum są realizowane z wielką dbałością i szacunkiem dla ludzi, dzięki czemu czują się oni związani z muzeum i chętnie uczestniczą w jego wydarzeniach i wspierają je finansowo.

The Drents Museum wprowadziło program następujących wpłat dla osób chcących wspierać jego działalność:

- 30 euro rocznie, dzięki czemu można otrzymać: bezpłatny wstęp do Muzeum Drents, zaproszenia na wykłady i wydarzenia poprzedzające otwarcie, bezpłatną prenumeratę Magazynu Muzeum Drents, zaproszenia na ekskluzywne wycieczki i wycieczki dla przyjaciół, zniżkę na cenę katalogu aktualnej wystawy na spotkaniach Przyjaciół, kopię sprawozdania z działalności po obniżonej cenie;
- za 50 euro rocznie, dwie osoby mogą zostać "Przyjaciółmi Combi";
- Friend Plus to członkostwo dla Przyjaciół, którzy chcą wnieść dodatkowy wkład, sam ustalając składkę członkowską (od 75 euro rocznie).

Dla osób/firm, które chcą i mogą przeznaczyć większe kwoty na wsparcie stworzono członkostwo Drost (Drost to jeden ze strategicznych sponsorów). W zamian sponsorzy otrzymują zbilansowany pakiet odpowiednich przywilejów. Członkostwo Drost wynosi 750 € rocznie dla dwóch osób. Korzyści takiego członkostwa obejmują:

- bilety osobowe do muzeum na rok dla dwóch osób,
- dodatkowe bilety wstępu dla dwóch innych osób do wyboru,
- zaproszenia na wykłady i spotkania Przyjaciół Muzeum,
- bezpłatna prenumerata Magazynu Muzeum Drents,
- zaproszenia na zajęcia, na przykład obiady lub kolacje przed otwarciem i wydarzeniami regionalnymi,
- każdego roku katalog międzynarodowej wystawy,
- rabat w wysokości 20% od ceny katalogu aktualnej wystawy,
- porady i wsparcie, jeśli masz pytania dotyczące własnej kolekcji,
- bezpłatna kopia sprawozdania z działalności muzeum,
- wymienienie danych osobowych jako sponsora w rocznym raporcie muzeum (jeśli sponsor wyrazi takie życzenie).

Ponadto The Drents Museum jest członkiem Europejskiej Sieci Współpracy (EEN), w której współdziałają muzea o podobnej wielkości z takich krajów jak Niemcy, Włochy, Austria, Hiszpania, Anglia i Szwecja. Celem tej organizacji jest regularne informowanie członków o projektach wystaw i kolekcjach w celu wymiany i współpracy. Dobrym przykładem jest wypożyczenie obiektu z Museo Arqueologico de Alicante oraz współpraca z Lichtensteinisches Landesmuseum w Vaduz, w wyniku której powstały cenne wystawy Car's Empire - Faith, Hope and Love. Niedawno muzeum Drents współpracowało z Historisches Museum der PfalzSpeyer na wystawie Maya - Rulers of the Rainforest.

Dzięki kontaktom nawiązanym przez stażystę, Muzeum Narodowe w Krakowie otrzymało od The Drents Museum cenny dar w postaci obrazu Władysława Jarockiego, „Hucuł” z 1928 roku. Do tej pory Muzeum Narodowe w Krakowie nie posiadało w kolekcji tak charakterystycznej dla Jarockiego i tak efektownej pracy. To monumentalne, mocne, pełne malarskiego temperamentu i niezwykle dekoracyjne przedstawienie Hucuła – tzw. pałamarza („kościelnego” w cerkwi) stojącego w drzwiach drewnianej cerkiewki w Worochcie.

W ramach współpracy między instytucjami, trwają także rozmowy na temat wypożyczenia przez MNK dzieł Stanisława Wyspiańskiego w celu organizacji wystawy prac tego artysty w Holandii.

W trakcie realizacji jobshadowingu stażysta miał możliwość obserwacji i uczestniczenia w działaniach instytucji zagranicznej w zakresie:

- budowania i utrzymywania partnerstw lokalnych, tworzenia międzynarodowych sieci współpracy, w kontekście wspierania działalności statutowej muzeum i budowanie poczucia współodpowiedzialności za dorobek pokoleń,
- sposobów zarządzania projektami międzynarodowymi - na etapie budowania projektu i nawiązywania partnerstw projektowych. Stażysta uczestniczył w procesie pozyskiwania sponsorów dla wystawy „The American Dream”,
- poznania dostępnych źródeł finansowania projektów oraz doświadczenia instytucji przyjmującej w tym zakresie.

Obserwacje i doświadczenia wyniesione z pobytu stażowego zostały przedstawione w dziale pozyskiwania funduszy, sponsoringu a także wśród wszystkich zainteresowanych pracowników MNK. Program sponsorski realizowany przez The Drents Muzeum spotkał się z zainteresowaniem, a wypracowane w nim elementy zostaną wykorzystane w działaniach sponsorskich realizowanych przez Muzeum Narodowe w Krakowie.